

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

GESKIEDENIS V2

2018

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en 'n addendum van 14 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA

VRAAG 2: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

VRAAG 3: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE, 1989 TOT DIE HEDE

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 4: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde vraag óf 'n opstelvraag wees.
5. Jy word aangeraai om ten minste EEN uur per vraag te spandeer.
6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig gebruik.
7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskryf van die bronne as antwoorde.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat gebruik moet word om hierdie vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM vervat.

VRAAG 1: WATTER IMPAK HET DIE SWARTBEWUSSYNSFILOSOFIE (SB) IN DIE 1970's OP SUID-AFRIKANERS GEHAD?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

- 1.1 Verwys na Bron 1A.
- 1.1.1 Verduidelik die konsep *Swart Bewussyn* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 1.1.2 Waarom is Bantu Stephen Biko as 'n 'hoogs gerespekteerde intellektueel' beskou? Gee TWEE redes uit die bron. (2 x 1) (2)
- 1.1.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom dit vir Biko belangrik was om die 'trots' en 'kultuur' van swart Suid-Afrikaners te herstel. (2 x 2) (4)
- 1.1.4 Lewer kommentaar op waarom jy dink NUSAS krities oor die apartheidsregering se optrede was. (2 x 2) (4)
- 1.2 Lees Bron 1B.
- 1.2.1 Identifiseer TWEE vorme van verzet wat die studente gedurende die 1970's by die Turfloop Universiteit onderneem het. (2 x 1) (2)
- 1.2.2 Hoe, volgens die bron, het die volgende mense op Tiro se skorsing gereageer:
- (a) Swart akademici (1 x 2) (2)
- (b) Studente by die Turfloop Universiteit (1 x 2) (2)
- 1.2.3 Verduidelik die impak wat die studente-opstand by die Turfloop Universiteit op SASO gehad het. (2 x 2) (4)
- 1.2.4 Lewer kommentaar op waarom jy dink dat hierdie bron bruikbaar sou wees vir 'n historikus wat die rol van SASO navors. (2 x 2) (4)
- 1.3 Bestudeer Bron 1C.
- 1.3.1 Hoe, volgens die foto, het studente teen Bantoe-onderwys betoog? (1 x 2) (2)
- 1.3.2 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en lewer kommentaar op die woorde op die plakkaat: 'ONS BAKLEI NIE MET JULLE NIE, LAAT NET ONS MEDESTUDENTE VRY' in die konteks van studentebetogings. (2 x 2) (4)

- 1.4 Vergelyk Bron 1B en 1C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 1B die bewyse in Bron 1C ondersteun ten opsigte van die impak van SASO. (2 x 2) (4)
- 1.5 Gebruik Bron 1D.
- 1.5.1 Waarom, volgens die bron, was die Swartbewussynsfilosofie suksesvol? (1 x 2) (2)
- 1.5.2 Lewer kommentaar op waarom jy dink baie swart Suid-Afrikaners besluit het om teen die apartheidsregering op te staan. (1 x 2) (2)
- 1.5.3 Watter TWEE metodes, volgens die bron, het die apartheidsregering gebruik om studenteverset te onderdruk? (2 x 1) (2)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) waarin die impak wat die Swartbewussynsfilosofie in die 1970's op Suid-Afrikaners gehad het, verduidelik word. (8) **[50]**

VRAAG 2: HOE HET DIE AMNESTIEKOMITEE VAN DIE WAARHEIDS-EN-VERSOENINGSKOMMISSIE (WVK) DIE DOOD VAN BANTU STEPHEN BIKO HANTEER?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die vrae wat volg.

2.1 Verwys na Bron 2A.

- 2.1.1 Haal TWEE redes uit die bron aan vir die stigting van die WVK in 1995. (2 x 1) (2)
- 2.1.2 Definieer die konsep *versoening* in die konteks van die WVK-verhore. (1 x 2) (2)
- 2.1.3 Lewer kommentaar op Herwitz se bewering dat die samestelling van die WVK 'kwalik gebalanseerd' was. (2 x 2) (4)
- 2.1.4 Verduidelik waarom jy dink die WVK-verhore 'n belangrike 'simboliese funksie' in Suid-Afrika gedien het. (2 x 2) (4)
- 2.1.5 Waarom, volgens die inligting in die bron, het meer as eenduisend oortreders amnestie ontvang? (1 x 2) (2)

2.2 Raadpleeg Bron 2B.

- 2.2.1 Wat het daartoe aanleiding gegee dat die veiligheidspolisiemanne van Port Elizabeth om amnestie aansoek gedoen het? (1 x 2) (2)
- 2.2.2 Noem enige VIER van die veiligheidspolisiemanne in die bron wat voor die Amnestiekomitee van die WVK vir die moord op Bantu Stephen Biko verskyn het. (4 x 1) (4)
- 2.2.3 Verduidelik waarom jy dink George Bizos besluit het om die amnestieaansoek van die veiligheidspolisiemanne teë te staan. (2 x 2) (4)

2.3 Lees Bron 2C.

- 2.3.1 Waarom, volgens die inligting in die bron, is amnestie vir die moord op Biko aan die vier veiligheidspolisiemanne geweier? (1 x 2) (2)
- 2.3.2 Lewer kommentaar op waarom jy die inligting in die bron as bruikbaar sou beskou vir navorsing van die amnestieverhore van die WVK. (2 x 2) (4)

- 2.4 Verwys na Bron 2B en 2C. Verduidelik hoe die inligting in Bron 2B die bewyse ten opsigte van die amnestieverhore van die veiligheidspolisiemanne in Bron 2C ondersteun. (2 x 2) (4)

- 2.5 Bestudeer Bron 2D.
- 2.5.1 Verduidelik die boodskappe wat die spotprent oordra. Gebruik die visuele leidrade in die bron om jou antwoord te ondersteun. (2 x 2) (4)
- 2.5.2 Lewer kommentaar op waarom jy dink die titel van die spotprent 'DIE BIKO-ONDERSOEK – 20 JAAR LATER' is. (2 x 2) (4)
- 2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) om te verduidelik hoe die Amnestiekomitee van die WVK die dood van Bantu Stephen Biko hanteer het. (8)
- [50]**

VRAAG 3: HOE IS SUID-AFRIKA SE KLERE- EN TEKSTIELBEDRYF DEUR GLOBALISERING GERAAK?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D en beantwoord die vrae wat volg.

- 3.1 Verwys na Bron 3A.
- 3.1.1 Noem enige TWEE faktore in die bron wat die Suid-Afrikaanse klere- en tekstielbedryf voor 1994 in staat gestel het om in werking te wees. (2 x 1) (2)
- 3.1.2 Wat was die uitkomst van die globale handelsamesprekings waaraan Suid-Afrika in 1993 deelgeneem het? (2 x 1) (2)
- 3.1.3 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom die vakbonde en Nelson Mandela die plaaslike klere- en tekstielbedryf in 1993 wou beskerm. (2 x 2) (4)
- 3.1.4 Lewer kommentaar op die impak wat die oopmaak van Suid-Afrika se markte in die 1990's op die klere- en tekstielbedryf gehad het. (2 x 2) (4)
- 3.2 Bestudeer Bron 3B.
- 3.2.1 Noem TWEE maniere in die bron wat aandui hoe Suid-Afrika se klere- en tekstielbedryf beïnvloed is. (2 x 1) (2)
- 3.2.2 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom Suid-Afrika se klere- en tekstielbedryf as 'uniek' beskou is. (2 x 2) (4)
- 3.2.3 Wat, volgens Vlok, was die grootste uitdaging waarvoor Suid-Afrika se klere- en tekstielbedryf te staan gekom het? (1 x 2) (2)
- 3.3 Vergelyk Bron 3A en 3B. Verduidelik hoe die inligting in Bron 3A en Bron 3B eenders is ten opsigte van die impak wat globalisering op Suid-Afrika se klere- en tekstielbedryf gehad het. (2 x 2) (4)
- 3.4 Gebruik Bron 3C.
- 3.4.1 Verduidelik waarom jy dink hierdie foto geneem is. (2 x 2) (4)
- 3.4.2 Lewer kommentaar op wat deur die opskrif: ' 'N NUWE GROEIKOERS/-PAD VIR BEHOORLIKE WERK IN DIE KLERE-, TEKSTIEL-, SKOEN- EN LEERBEDRYF' op die banier geïmpliseer word. (2 x 2) (4)

- 3.5 Raadpleeg Bron 3D.
- 3.5.1 Verduidelik die term *globalisering* in jou eie woorde. (1 x 2) (2)
- 3.5.2 Haal enige TWEE redes uit die bron aan wat tot die agteruitgang van Suid-Afrika se klere- en tekstielbedryf bygedra het. (2 x 1) (2)
- 3.5.3 Kies TWEE bewyse uit die bron wat te kenne gee dat die implementering van die CTCP 'n sukses was. (2 x 1) (2)
- 3.5.4 Lewer kommentaar op die bruikbaarheid van die inligting in die bron vir 'n historikus wat die impak bestudeer wat die Suid-Afrikaanse regering op die klere- en tekstielbedryf gehad het. (2 x 2) (4)
- 3.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) om te verduidelik hoe Suid-Afrika se klere- en tekstielbedryf deur globalisering geraak is. (8)
- [50]**

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling.

Jou opstel moet ongeveer DRIE bladsye lank wees.

VRAAG 4: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

Die internasionale anti-apartheidsbeweging het 'n belangrike rol gespeel om die ondergang van die apartheidsregime in die 1980's te verseker.

Stem jy met hierdie stelling saam? Gebruik relevante bewyse om jou argument te ondersteun.

[50]**VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE**

Die geweld wat gedurende die 1990's in verskeie dele van Suid-Afrika uitgebreek het, het amper die geboorte van 'n demokratiese bedeling in 1994 ontspoor.

Bespreek die stelling krities in die konteks van die onderhandelingsproses tussen 1990 en 1994 tussen verskillende politieke organisasies.

[50]**VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989**

Verduidelik tot watter mate Gorbachev se hervormings gedurende die 1980's in die Sowjetunie bygedra het tot politieke veranderinge wat na 1989 in Suid-Afrika plaasgevind het.

Ondersteun jou argument met relevante bewyse.

[50]**TOTAAL: 150**